

Més de 30.000 persones en quatre dies al festival Animac

El festival de cinema d'animació de Lleida, Animac, va tancar ahir la seva 22a edició amb una assistència del voltant de 30.000 persones, un 10% més que l'any passat. D'aquestes, 12.800 han assistit a les projeccions en sala. Unes 5.000 han visitat Animacrea, que combinava els estands professionals amb activitats lúdiques –a la imatge i experimentals per a famílies i visitants. El compositor Zacarías M. de la Riva (*Tadeu Jones*, entre d'altres) va rebre ahir a la nit el premi Trajectòria.

ANIMAC

ENTREVISTA

“Cada persona és producte de la seva infantesa”

Margot Robbie, actriu, aspira a l'Oscar pel seu paper a 'Yo, Tonya'

GABRIEL LERMAN

Los Angeles. Servei especial

Diumenge vinent competirà per primera vegada per l'Oscar, i encara que les seves possibilitats de donar la gran sorpresa són ínfimes, que l'Acadèmia l'hagi tingut en compte és un reconeixement just a la sorprenent transformació que es pot veure a *Yo, Tonya* -estrenada divendres- en la qual es fica a la pell de la patinadora Tonya Harding. Aquesta actriu australiana que va entrar a Hollywood per la porta gran, tot i ser una virtual desconeguda, de la mà de Martin Scorsese i Leonardo DiCaprio a *El lobo de Wall Street* ha aconseguit, amb aquest últim projecte, tot el que necessitava, després de convertir-se en Harley Quinn en les grans superproduccions de la Warner.

Va ser complicat patinar?

Molt complicat. Quan vaig acceptar el paper realment vaig subestimar que difícil és aquest esport. Gràcies al rodatge vaig aprendre a apreciar els patinadors sobre gel en general i a Tonya Harding en particular, perquè ara sé que fer un triple àxel davant d'un jurat en una competició és un èxit admirable. No ho sabíem fins que va arribar el moment de filmar-los, perquè ni tan sols els meus dobles els van poder fer davant la càmera, ja que és una cosa gairebé impossible d'aconseguir. Crec que des que Tonya ho va fer, hi ha hagut només sis patinadores que ho hagin repetit.

Es va haver de convertir en una persona a qui no s'assembla físicament...

Totalment. Si et fixes en Tonya, està molt clar que ella és una atleta. A més, en comparació amb altres patinadores de l'època, té les seves cames particularment musculoses. No importava el temps que em passés al gimnàs perquè sabia que mai podria adquirir el físic d'una atleta que porta 20 anys de treball físic constant. Quan la vaig conèixer li vaig preguntar com s'entrenava, perquè el meu pla era

fer exactament el mateix. Ella feia centenars d'abdominals i jo també els estava fent. Però em vaig haver de resignar i acceptar que no em podia convertir de sobte en una atleta de nivell olímpic. Tot i això, no vaig deixar d'entrenar mai.

Sabia patinar?

Molt poc. Havia estat al gel un parell de vegades quan era petita. Jo vaig créixer en una ciutat costanera a Austràlia on no hi havia gel i per descomptat em vaig dedicar al surf. De seguida em vaig adonar que el patinatge artístic és un esport molt difícil i molt més dolorós quan et surt malament que l'hoquei, per exemple.

D'una cosa que parla *Yo, Tonya* és dels encasellaments.

És cert. Però és una cosa que passa amb tots els papers. Quan llegeixes un guió, a l'hora de presentar el personatge n'hi ha

això va ser el que vam intentar ensenyar a la pel·lícula.

Què sabia sobre aquesta història?

Res. Quan vaig llegir el guió, vaig pensar que era pura ficció. No havia sentit mai a parlar d'ella i no sabia res sobre el món del patinatge artístic. És més, em va semblar una història absolutament fictícia i molt estranya, i quan em vaig assabentar que havia passat de veritat em van venir encara més ganes de participar en la pel·lícula.

Què opina Tonya de la pel·lícula?

Ella està agraïda que haguem explicat la seva història d'una manera que la gent no havia vist abans. No va ser assessora al plató ni res d'això. No va poder opinar sobre el guió perquè no pretén ser una biografia tradicional i la nostra intenció no va ser tractar-la ni com a víctima ni com a heroïna. Simplement vam intentar expli-

ARXIU

Robbie, caracteritzada com la patinadora Tonya Harding a la pel·lícula acabada d'estrenar

prou amb dir que és rossa i que té vintipocs anys perquè se l'encaselli. És veritat que Tonya va ser una víctima de l'encasellament, perquè la premsa es va oblidar de tots els seus aspectes positius. Ho van concentrar tot en un titular i va ser per això que el món la recorda, però van esborrar totes les altres coses. La van caracteritzar com un monstre i no ho és. És una persona, i això era el que volíem mostrar a la pel·lícula. És impossible sintetitzar un personatge en cinc segons. El mateix ha passat amb altres personatges que he fet.

El seu paper a *El lobo de Wall Street*?

Es podria definir com una caçafortunes, però no és així, és una dona molt complexa. Cada persona és producte de la seva infantesa i de les seves circumstàncies. Tot contribueix perquè et converteixis en qui ets avui. Tonya no n'és l'excepció i

car que ella és una persona i que, com a tal, té una cora bona i una de dolenta. Hi ha coses que ha vist a la pel·lícula amb les quals no està d'acord, especialment quan escoltes la versió que va donar Jeff de com van anar les coses. Però suposo que no sabrem mai què va passar exactament entre tots dos.

Diria que va ser Scorsese qui li va obrir les portes de Hollywood?

Per descomptat. Treballar amb Marty em va obrir moltíssimes portes a les quals no hagués tingut accés. Treballar amb ell ha estat una gran experiència. Ell et dona una enorme llibertat al plató. El fet que jo fos l'única responsable del meu personatge em va ajudar a ser millor actriu. El mateix puc dir d'haver treballat amb Leo. Vaig aprendre una barbaritat al seu costat. ●

Oriol Pi de Cabanyes

Maria Aurèlia

Donassa de combat, escriptora de raça, Maria Aurèlia Capmany era tot un caràcter. En ella conviuen, en plausible harmonia, el seny i la rauxa, la feminitat i la virilitat, la idea i el sentiment, la passió i la reflexió, les paraules del cor i de la ment. Llegia molt, enraonava molt, escrivia molt. Sempre va fer bastant de teatre (divertidíssima fent de Secundina, la dona del sabater cornut, dirigida per Ricard Salvat a *Ronda de mort a Sinera*). Generacionalment postnoucentista, com el seu admiradíssim Espriu o el seu injuriat Josep Pla, Capmany venia del modernisme paganitzant del seu avi Farnés i del seu pare Aureli, tots dos tocats per l'esperit del folklore (l'anglicisme que en aquell temps era encara mot de prestigi). O per l'esperit de la menestralia que s'enllustrava en els ateneus i que s'enaltia amb els cors de Clavé.

Criada en un entresol de la Rambla, sobre la cistelleria familiar, la Maria Aurèlia era dona finestrera (com ella mateixa s'agradava de dir), bolcada a la vida del carrer. Quan va accedir a l'Ajuntament de Barcelona, amb el seu molt estimat Pasqual Maragall, va fer que fessin les pertinents reformes per instal·lar la seva àrea de cultura i el seu despatx al Palau de la Virreina.

Era una dona lliure. Fumava calique-nyes sense manies, com la Sarita Montiel o com, en la plàcida Mallorca de principis del XIX, la desinhibida George Sand. No es mossegava gaire la llengua. En tota circumstància, la Maria Aurèlia es donava el gust de portar la contrària i batallava amb vehemència defensant les

Temible com a polemista, clavava uns directes dialèctics que sovint deixaven el rival fora de combat

seves posicions. Temible com a polemista, clavava uns directes dialèctics que sovint deixaven el rival fora de combat.

Escrivia molt ràpid, a màquina, sense sentir-se incomodada pel soroll ambient. Era capaç de simultanejar l'escriptura d'un article amb l'atenció a un reclam telefònic o amb la barreja del sofregit d'un arròs. Casa seva era casa oberta a tothom, especialment de la gent de la faràndula. El whisky hi entrava a caixes i les tertúlies s'allargaven fins a la matinalada.

La Maria Aurèlia era proteica com la vida, generosa, expansiva, sense preocupacions de futur. Havia estudiat lletres i havia ensenyat filosofia, havia fet teatre, havia parlat molt per ràdio (als inicis de Ràdio 4) i havia fet molts articles (al *Cie-ro*). Els números no eren per a ella. Per viure com una reina en un gran pis de la plaça Reial, es va embolicar amb una hipoteca que (quan va enviuar de Jaume Vidal Alcover) li va amargar l'existència.

Ara, aquest 2018, diuen que és l'any Capmany perquè fa cent anys que va néixer. Dues reedicions ho commemoran: *Cartes impertinents de dona a dona*, amb pròleg de Josep M. Llompart (Cossetània), i la biografia d'Agustí Pons *Maria Aurèlia Capmany. L'època d'una dona* (Metèora), amb pròleg d'Isabel Gràfia, directora de l'Espai Betúlia de Badalona. Gran Maria Aurèlia, dona lliure, escriptora amb talent, ciutadana compromesa.